

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Subai Gáspár jogtanácsos által képviselt felperesnek, a által képviselt I. rendű, III. rendű, a dr. Kovács Ferenc ügyvéd által képviselt IV. rendű és a Dávid Társas Ügyvédi Iroda által képviselt V. rendű alperes ellen lízingszerződésből eredő tartozás megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. március 10-én kelt 19.G.41.199/2002/100. számú ítélete ellen a IV. rendű alperes részéről 101. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az V. rendű alperesre vonatkozó rendelkezését nem érinti, az I. rendű alperesre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, és az I. rendű alperes tekintetében a pert megszünteti; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a IV. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget.

A Fővárosi Ítéltábla megállapítja, hogy a IV. rendű alperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 900.000 (kilencszázezer) forint jogorvoslati illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. rendű alperes a felperessel 2000. november 22-én megkötött pénzügyi lízingszerződéssel 24 havi futamidő mellett a szerződés 1. számú mellékletében megjelölt 4 darab teniszsátrat és a hozzájuk tartozó, a működtetéshez szükséges légtechnikai, épületgépészeti és elektromos berendezéseket lízingelt.

Az összesen 53.638.204 forint lízingdíjból az I. rendű alperes az átadás-átvétel időpontjában 14.758.125 forintot tartozott megfizetni, a fennmaradó összeg megfizetése a szerződésben meghatározott ütemezés szerinti időpontokban és részletekben vált esedékessé. A késedelmi kamatot a felek az MNB alapkamat + 6 % mértékben rögzítették. A 18. pont szerint a lízingtárgyáról kiállított felperesi számla alapján az I. rendű alperest terhelő ÁFA befizetési kötelezettség nem képezi a lízingfinanszírozás tárgyát, az adóhatósághoz a felperes által befizetett ÁFA összegét az I. rendű alperes az adóhatóság által történő visszafizetést követően köteles egy összegben a kamatokkal együtt haladéktalanul megfizetni a felperesnek, de legkésőbb a második lízingdíj-részlet esedékességének időpontjáig, az ÁFA finanszírozási kamatláb 15 %.

A szerződés 20. pontja értelmében, ha a kötelezett által fizetett összeg a tőke és a késedelmi kamattartozását teljes egészében nem fedezi, azt a felperes elsősorban a késedelmi kamatra és az esetleges költségeire számolja el, a lízingdíj és egyéb szerződéses kötelezettségek teljesítésére csak az ezen felüli összeget veszi figyelembe.

A 25.c. pont szerint a felperes akkor is jogosult a szerződést azonnali hatállyal írásban felmondani, ha a lízingbevevő az esedékességkor nem fizet, és fizetési kötelezettségét a lízingbeadó fizetési felszólításában megjelölt póthatáridőn belül sem teljesíti.

A 26. pont értelmében a felmondással a lízingbevevő elveszíti jogalapját az eszköz birtoklására, használatára, hasznai szedésére; a hátralévő lízingdíj és a lízingbevevőt a szerződés alapján terhelő minden egyéb fizetési kötelezettség azonnal, egy összegben, diszkontálva lejárttá és esedékessé válik; a lízingbeadó jogosult a lízingtárgyat a lízingbevevő költségére értékesíteni, a befolyt eladási árból levonhatja mindazt, amire a szerződés alapján jogosult - a felmerült késedelmi kamatot és a szerződés felmondásával kapcsolatos költségeket is ide értve - és a fennmaradó összeget bocsátja a lízingbevevő rendelkezésére.

A lízingszerződés mellékletét képezi a jelen per korábbi II. rendű alperesének (az V. rendű alperes jogelődjének), valamint a III. és a IV. rendű alperesnek a 2000. november 7-én kelt, külön-külön okiratba foglalt és aláírt egyetemleges adóstársi nyilatkozata, amelyek azonosan tartalmazzák azt, hogy a nyilatkozat aláírója egyetemleges adóstársként kötelezettséget vállal az I. rendű alperest a lízingszerződésből eredően a felperessel szemben terhelő tartozások megfizetéséért.

Az V. rendű alperes jogelődjének - a jelen per korábbi II. rendű alperesének - nyilatkozata a másik két nyilatkozattól eltérően azt is tartalmazza, hogy amennyiben a nyilatkozatot tévő eladja az I. rendű alperesi társaságban lévő üzletrészt, úgy a

fenti lízingszerződésből és a nyilatkozatból adódóan semmilyen kötelezettség nem terheli.

A per korábbi II. rendű alperesének (az V. rendű alperes jogelődjének) 2001. szeptember 18-i hatállyal megszűnt tagsági viszonya az I. rendű alperesi társaságban.

A felperes az I. rendű alperesnek küldött, 2001. június 1-jén kelt levelével a lízingszerződésből eredő fizetési kötelezettség teljesítésének elmulasztása miatt 2001. június 1-jei hatállyal felmondta a lízingszerződést.

Az I. rendű alperes 2001. szeptember 21-én kelt levelében közölte a felperessel, hogy a lízingszerződést újra életbe kívánja léptetni, ennek érdekében kész egy összegben teljesíteni fizetési hátralékát.

A felperes 2001. október 3-án kelt levelében közölte az alperessel, hogy birtokba kívánja venni a lízingtárgyakat, azok üzembe helyezését kifejezetten megtiltja, a 2001. október 5-én kelt újabb levelében pedig arról tájékoztatta az I. rendű alperest, hogy a lízingtárgyakat 2001. október 8-án, reggel 9 órakor kívánja birtokba venni az I. rendű alperes által üzemeltetett teniszpályán.

A lízingtárgyak 2001. október 8-án történő felperesi birtokbavételét az I. rendű alperes megakadályozta, majd 2001. október 9-én kelt levelében közölte a felperessel, hogy az általa 2001. október 10-ére kitűzött újabb időpontban sem lehetséges a lízingtárgyak elszállítása, arra 2001. október 18-20. között kerülhet sor; egyúttal vállalta, hogy az eszközöket nem helyezi üzembe mindaddig, amíg ahhoz a felperes nem járul hozzá.

A felperes alkalmazottai 2001. október 16-án szemlét tartottak az I. rendű alperes által üzemeltetett teniszpályán és jegyzőkönyvben rögzítették, hogy az I. rendű alperes kifejezett felperesi tiltás ellenére üzembe helyezte a lízingtárgyakat, a teniszsátrakat felállította és beüzemelte.

A felperes a jelen pert 2001. október 16-án az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetlevéllel indította meg. Keresetét 2002. február 27-én módosítva az I. rendű alperesnek a lízingszerződés tárgyát képező eszközök kiadására kötelezését kérte; egyúttal a lízingtárgyak kiadására irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is előterjesztett.

Az elsőfokú bíróság a 2002. április 12-én meghozott végzésével az ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek helyt adva kötelezte az I. rendű alperest, hogy a lízingtárgyakat három napon belül adja ki a felperesnek.

Az I. rendű alperes a végzésben foglaltaknak nem tett eleget. A felperes kérelme alapján az elsőfokú bíróság 2002. május 17-én meghozott végzésével elrendelte a végrehajtási lap kiállítását, majd pedig a végrehajtási lapot 2002. június 18-án megküldte a végrehajtást foganatosító bíróságnak.

Felperes a végrehajtási eljárás eredményképpen birtokába került lízingtárgyakat 2002. október 11-én 17.600.000 forint + ÁFA, azaz bruttó 22 millió forint vételáron értékesítette. (Az értékesítést megelőzően a felperes 2001 novemberében egy

lízingcég részére 47.910.115 forint + 25 % ÁFA, 2002. július 11-én egy részvénytársaságnak 25 millió forint + 25 % ÁFA vételáron tett ajánlatot, 2002. szeptember 12-én pedig ugyanekkora vételáron egy kft.-nek ajánlotta fel megvásárlásra az eszközöket, sikertelenül. 2002 szeptemberében a felperes egy kft.-től bruttó 22 millió forint vételáron, 2002. október 2-án pedig egy lízingcégtől ugyancsak bruttó 22 millió forint vételáron kapott vételi ajánlatot a lízingtárgyakra.

Időközben az I. rendű alperes 2002. október 2-i kezdő időponttal felszámolás alá került, a lízingszerződésből eredően 33.846.564 forint tőke és a kamatok megfizetése iránt előterjesztett felperesi igénybejelentést a felszámoló határidőn belüli követelésként nyilvántartásba vette.

A felperes 2002. október 4-én módosította keresetét, és egyúttal kiterjesztette a II. rendű alperesre - az V. rendű alperes jogelődjére -, valamint a III. rendű és a IV. rendű alperesre. A felperes módosított, az eljárás során többször pontosított keresetében az alperesek 33.846.564 forint és ezen összegből 30.577.064 forint után 2002. október 11-től a kifizetés napjáig évi 14 %, 3.269.500 forint után 2002. október 11-től 2004. április 30-ig az éves költségvetési törvényben meghatározott mértékű, 2004. május 1-től a kifizetésig a Ptk. 301/A. §-ában meghatározott mértékű késedelmi kamat egyetemleges megfizetésére kötelezését kérte.

A kereseti előadás szerint a lízingszerződés rendkívüli felmondással történt megszűnése időpontjában az I. rendű alperesnek 4.860.010 forint lejárt, valamint a felmondással egy összegben esedékessé vált, diszkontálva 25.717.054 forint összegű további lízingdíjtartozása, tehát lízingdíj címén összesen 30.577.064 forint tartozása állt fenn, továbbá a felperes által megfinanszírozott 11.807.000 forint ÁFA-t is tartozott megfizetni.

Ezen felül az I. rendű alperes késedelmi kamattartozása 10.115.111 forintot, az ÁFA finanszírozással összefüggő ügyleti kamattartozása 801.892 forintot tett ki, továbbá a lízingszerződésből eredő követelés érvényesítésével összefüggésben felmerült költség címén 2.545.497 forintot is tartozott megfizetni.

A lízingtárgyak értékesítéséből befolyt bruttó 22 millió forintnak a lízingszerződés szerint a késedelmi kamatra és a költségekre való elszámolása után az I. rendű alperes fennmaradó tartozása 33.846.564 forint, amelyből 3.269.500 forint az ÁFA finanszírozásból meg nem térült tőke, 30.577.064 forint pedig a meg nem fizetett lízingdíj összege. A II. rendű alperes, illetve jogutódjaként az V. rendű alperes, továbbá a III. rendű és a IV. rendű alperesek a 2000. november 7-én kelt egyetemleges adóstársi nyilatkozatok alapján az I. rendű alperessel egyetemlegesen kötelesek helytállni.

Az alperesi ellenkérelmekben foglaltakkal szemben a felperes állította, a lízingtárgyak értékesítése során az adott helyzetben tőle elvárható módon járt el, az értékesítésre késedelem nélkül, több ajánlat bekérését követően, az adott időszakban elérhető legmagasabb áron került sor. A perben kirendelt igazságügyi műszaki szakértő véleményével szemben felperes az eseti szakértőként kirendelt ... Kft. szakértői véleményét tartotta elfogadhatónak, mert véleménye szerint a műszaki szakértő lényegében a műszaki értéket, bekerülési értéket határozta meg, ezzel szemben az eseti szakértő a lízingtárgyak felhasználási lehetőségét korlátozó,

az értékesítési lehetőségeket szűkítő és ezen keresztül az elérhető piaci árat csökkentő körülményeket is megfelelően figyelembe vette.

Az I. rendű alperes nem terjesztett elő érdemi ellenkérelmet, úgy nyilatkozott, nem teszi vitássá a felperes keresetét.

A III-IV. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték; állították, annak ellenére, hogy a II. rendű alperesétől eltérő tartalmú adóstársi nyilatkozatot írtak alá, a II. rendű alperes nyilatkozatának tartalmából következően a felperes szándéka egyértelműen arra irányult, hogy az I. rendű alperes tagjai vállaljanak kötelezettséget a lízingszerződésből eredő tartozások megfizetéséért, erre tekintettel tagsági viszonyuk időközbeni megszűnésével helytállási kötelezettségük is megszűnt; arra is hivatkoztak, hogy a lízingtárgyak értékesítése során a felperes nem a megfelelő módon járt el, az értékesítéssel indokolatlanul késlekedett, a lízingtárgyakat áron alul adta el a 45 millió forint reális forgalmi érték helyett 22 millió forintért, az ily módon fedezetlenül maradt I. rendű alperesi tartozások megfizetésére a felperes nem tarthat igényt az egyetemleges adóstársakkal szemben; a lízingtárgyak értékesítéséből befolyt összeg felperes általi elszámolását is vitatták a kifogásolt tételek megjelölésével.

Az érdemi ellenkérelem előterjesztése nélkül 2009. június 23-án elhunyt II. rendű alperes jogutódjaként az V. rendű alperes a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen arra hivatkozással, hogy jogelődje helytállási kötelezettsége az általa tett egyetemleges adóstársi nyilatkozat értelmében az I. rendű alperesben fennálló tagsági viszonya megszűnésével 2001. szeptember 18-án megszűnt, egyebekben a felperes keresetét jogalapjában és összecszerűségében is részletesen vitatta.

Az elsőfokú bíróság 2011. március 10-én kelt 19.G.41.199/2002/100. számú ítéletével az I. rendű alperest a felperes részére 31.684.718 forint és ezen összeg után 2002. október 11-től 2004. április 30-ig évi 11 %, 2004. május 1-től a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő késedelmi kamat, valamint 1.842.140 forint perköltség megfizetésére kötelezte, továbbá kötelezte a III. rendű és a IV. rendű alpereseket, hogy egymással, valamint az I. rendű alperes fenti tartozásával egyetemlegesesen fizessenek meg a felperesnek 31.426.105 forintot és ezen összeg után 2002. október 11-től 2004. április 30-ig évi 11 %, 2004. május 1-től a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatot, valamint 1.842.140 forint perköltséget; a fentieket meghaladóan a keresetet az I., III. és IV. rendű alperesekkel szemben elutasította, továbbá elutasította az V. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet és felperest az V. rendű alperes részére 1.519.250 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

Az V. rendű alperessel szembeni keresetet az elsőfokú bíróság a korábban II. rendű alperesként perben állt jogelőd adóstársi nyilatkozatában szereplő korlátozó rendelkezésre tekintettel találta megalapozatlannak.

Az elsőfokú bíróság a perben kirendelt igazságügyi könyvszakértő, igazságügyi műszaki szakértő, valamint eseti szakértő által előterjesztett szakértői véleményekben foglaltakat, valamint a személyes meghallgatásuk során a szakértők által tett nyilatkozatokat értékelve az eseti szakértő ... Kft. piaci tapasztalatokon alapuló, megfelelő összehasonlító adatokat tartalmazó alapos, logikus, megindokolt véleményét fogadta el ítélezése alapjául, és az abban foglaltakat, valamint a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokat mérlegelve arra az álláspontra helyezkedett, hogy 2002. október 11-én a felperes a forgalmi értéknek megfelelő, reális vételáron értékesítette a lízingtárgyakat, a teniszsátrak piacának a szakértői véleményben értékelt sajátosságaira tekintettel a bruttó 22 millió forint vételárat az alperesek alaptalanul kifogásolták, az értékesítés során a felperes megfelelően járt el, több árajánlatot is bekért, és miután a lízingszerződés megszűnését követően az I. rendű alperes volt az, aki megakadályozta a lízingtárgyak birtokbavételét és felperesi tiltakozás ellenére azokat üzembe helyezte, az értékesítés késedelme sem volt a felperes terhére róható, már csak azért sem, mert a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan haladéktalanul intézkedett a lízingtárgyak kiadása iránti eljárás megindításáról, azok birtokbavételét követően pedig késedelem nélkül sor került az értékesítésre. A lízingtárgyak forgalmi értékének megállapítása körében a IV. rendű alperes által előterjesztett, újabb eseti szakértő kirendelésére, illetve tanú meghallgatására irányuló bizonyítási indítványt az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (4) bekezdésében foglaltakra tekintettel, annak elkésztése miatt mellőzte.

A továbbiakban, az összegszerűség vonatkozásában az elsőfokú bíróság kifejtette, a lízingszerződés alapján a lízingtárgyak értékesítéséből befolyt összeget a felperes jogszerűen számolta el elsődlegesen a késedelmi kamatokra és a szerződés felmondásával kapcsolatos költségekre. A 10.115.111 forint késedelmi kamat, valamint az ÁFA finanszírozásból eredő 801.892 forint ügyleti kamat vonatkozásában az elszámolást maguk az alperesek sem kifogásolták, ezért azt az elsőfokú bíróság is megalapozottnak találta.

A felmondással kapcsolatos költségek címén a felperes által elszámolt összesen 2.545.497 forintból az elsőfokú bíróság a III. és IV. rendű alperesek vonatkozásában az általuk elfogadott 123.538 forint szállítási, raktározási költség elszámolását fogadta el, a jelen peres eljárás 750.000 forint összegű illetéke, a megszűnt fizetési meghagyás 300.000 forint összegű illetéke elszámolását nem találta megalapozottnak, tekintettel arra, hogy a kereseti illeték, mint a perköltség része a peres eljárásban a Pp. 78. §-ának rendelkezései szerint érvényesíthető, a fizetési meghagyás illetéke pedig azért nem hárítható át az alperesekre, mert az eljárás megszüntetésére végül a felperes mulasztása miatt került sor.

A felszámolási eljárásban és a végrehajtási eljárásban felmerült illeték, valamint a végrehajtó díja vonatkozásában a III. és a IV. rendű alperesek által előterjesztett kifogást az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta, mert álláspontja szerint ezek a kiadások nem tartoznak az egyetemleges adóstársi nyilatkozatok hatálya alá. Ugyanakkor az I. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (2) bekezdésében foglaltakra utalva ugyanezen költségek elszámolását elfogadhatónak tartotta, és ennek megfelelően marasztalta az I. rendű alperest, valamint a III. rendű és a IV. rendű alpereseket mint egyetemleges kötelezetteket.

Az ítélettel szemben a IV. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, és a tényállás teljes körű felderítése érdekében az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását, másodsorban az ítélet megváltoztatását, a marasztalási összegnek oly módon történő meghatározását kérte, hogy az elszámolás alapját a lízingtárgyak 31 millió forint + ÁFA összegű, az elsőfokú eljárásban kirendelt igazságügyi műszaki szakértő által megállapított forgalmi értéke képezze, az amortizációs költség figyelembevételére pedig a felperes terhére kerüljön sor. A fellebbezés szerint az ügy eldöntése szempontjából döntő jelentősége van annak, hogy a lízingtárgyakat a felperes valós forgalmi értéken értékesítette, vagy sem, az elsőfokú bíróság azonban az ennek vizsgálata körében folytatott bizonyítási eljárást nem zárta le megnyugtató módon, ítélezése alapjául a perbeli lízingtárgyak gyártójának piaci versenytársa, mint eseti szakértő által készített, megalapozatlan és elfogadhatatlan megállapításokat tartalmazó szakértői véleményét fogadta el, annak ellenére, hogy az elsőfokú eljárásban rendelkezésre álló szakértői vélemények közül egyedül a kirendelt igazságügyi műszaki szakértő által készített vélemény felelt meg a szakértői véleményekkel szemben támasztott követelményeknek. Az elsőfokú bíróság anélkül hozott ítéletet, hogy tisztázta volna az igazságügyi műszaki szakértői vélemény, valamint az eseti szakértő véleménye közötti ellentmondásokat, a további szakértői bizonyításra, illetve tanú meghallgatására irányuló IV. rendű alperesi indítványt pedig érdemi indokolás nélkül utasította el. A IV. rendű alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azon megállapítása is téves, hogy a felperes terhére az értékesítéssel összefüggésben késedelem, mulasztás nem volt megállapítható, a felperestől ugyanis elvárható lett volna, hogy a legegyszerűbb értékesítési módot alkalmazva ajánlatot tegyen a gyártónak a lízingtárgyak visszavásárlására, továbbá az értékesítésben egyéves késedelmet jelentett azon felperesi mulasztás, hogy a 2001. október 16-án kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárást utóbb nem folytatta. Késedelme következményeit, így a késedelem időtartamára eső amortizációt, késedelmi kamatot a felperes semmiképpen nem háríthatja át az alperesekre.

A fellebbezésre előterjesztett észrevételében az V. rendű alperes előadta, tekintettel arra, hogy a per korábbi II. rendű alperese, valamint a III. rendű és a IV. rendű alperesek az egyetemleges adóstarsi nyilatkozataikat önálló okiratba foglaltan, eltérő tartalommal tették meg, közte és a per többi alperese között a Pp. 51. § c) pontja szerinti egyszerű pertársaság áll fenn, a IV. rendű alperes által előterjesztett fellebbezés ezért rá nem hat ki, az első fokú ítélet az V. rendű alperessel szembeni keresetet elutasító részében jogerőre emelkedett, e körben a IV. rendű alperes fellebbezése folytán az ítélet felülvizsgálatára nincs jogszabályi lehetőség.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte, lényegében helyes indokaira tekintettel. A IV. rendű alperes fellebbezésében foglaltakra a felperes hangsúlyozta, az igazságügyi műszaki szakértői vélemény nem vette figyelembe a piaci viszonyokat, forgalmi értéként a létesítmény bekerülési értékéből kiindulva kalkulált értéket állapított meg, ezzel szemben az

elsőfokú bíróság által ítélezése alapjául elfogadott eseti szakértői vélemény a valós piaci viszonyok figyelembevételével a tényleges, reális forgalmi értéket állapította meg. Arra tekintettel pedig, hogy a IV. rendű alperes a forgalmi érték meghatározásával kapcsolatos további bizonyítási indítványát elkésztetten terjesztette elő, azt az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte, a mellőzés indokát az ítélet indokolásában megfelelően rögzítette. Az értékesítés késedelmére is megalapozatlanul hivatkozik a IV. rendű alperes, mert a rendelkezésre álló adatokból kétséget kizáróan megállapítható, hogy az I. rendű alperes felróható magatartása vezetett oda, hogy a lízingtárgyakat a felperes a felmondást követően csak jelentős késedelemmel, végrehajtási eljárás eredményeképpen tudta birtokba venni, majd pedig értékesíteni.

Az elsőfokú bíróság ítéletének az V. rendű alperesre vonatkozó rendelkezése ellen a felperes nem fellebbezett, a IV. rendű alperesi fellebbezés pedig annak tartalma szerint az első fokú ítélet keresetnek helyt adó rendelkezéseit támadta, így módon az V. rendű alperesre vonatkozó ítéleti rendelkezésre nem terjed ki. Az elsőfokú bíróság ítélete az V. rendű alperesre vonatkozó részében - fellebbezés hiányában - jogerőre emelkedett, ezért a Fővárosi Ítéltábla nem vizsgálta az ítélet V. rendű alperesre vonatkozó rendelkezését.

Az I. rendű alperes 2002. október 2-i kezdő időponttal felszámolás alá került, a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés és az ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül vizsgálta azt, hogy az I. rendű alperes vonatkozásában fennállnak-e a per tárgyát képező pénzkövetelés polgári peres eljárásban történő érvényesítésének eljárásjogi feltételei.

A rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan az I. rendű alperessel szemben a felperes 2001. október 16-án ingók kiadására és pénzkövetelés megfizetésére irányuló keresetet terjesztett elő, keresetét azonban utóbb, a per 2002. február 27-i első tárgyalásán módosította és kizárólag az ingók kiadására irányuló kereseti kérelmét tartotta fenn anélkül, hogy az I. rendű alperessel szemben pénzkövetelés megfizetésére irányuló igényét érvényesítette volna. A felperes ezt követően a lízingszerződésből eredő pénzkövetelés érvényesítésére irányuló kereseti kérelmet csak 2002. október 4-én terjesztette elő az I. rendű alperessel szemben, egyúttal keresetét a II., a III. és IV. rendű alperesekre mint egyetemleges kötelezettekre is kiterjesztve, és az alperesek egyetemleges marasztalását kérte. Figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperessel szemben a pénzkövetelés érvényesítésére irányuló keresetmódosítás felszámolásának kezdő időpontját, 2002. október 2-át követően került előterjesztésre, továbbá arra, hogy a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) felszámolás kezdő időpontjával hatályos 38. § (3) bekezdése szerint a felszámolás kezdő időpontja után a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelés érvényesítésére már kizárólag a felszámolási eljárás keretében volt lehetőség, a 2002. október 4-én előterjesztett keresetmódosításban az I. rendű alperessel szemben érvényesített pénzkövetelés iránti kereseti kérelem érdemi elbírálásának eljárásjogi feltételei már nem álltak fenn. Az elsőfokú bíróság ezért akkor járt volna el helyesen, ha a Pp. 130. § (1) bekezdés b) pontja és 157. § a) pontja

alkalmazásával az I. rendű alperes pénzkövetelés megfizetésére kötelezése iránti kereseti kérelemre nézve a pert megszünteti.

Egyebekben a rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy a lízingszerződésből eredő pénzkövetelését felperes az I. rendű alperes felszámolási eljárásában az eljárás rendje szerint határidőn belül érvényesítette, ezért az I. rendű alperes tartozásáért az egyetemleges adóstársi nyilatkozatban egyetemleges fizetési kötelezettséget vállaló többi alperes tekintetében az I. rendű alperessel szembeni igényérvényesítés elmulasztása miatti esetleges jogvesztés nyilvánvalóan nem következett be, arra tekintettel pedig, hogy önmagában a kötelezettségek egyetemlegessége a Ptk. 337. § (1) bekezdésében foglaltak szerint nem hoz létre a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársaságot, az egyetemleges adóstársi nyilatkozatot aláíró személyekkel szemben előterjesztett kereset érdemi elbírálásának feltételei az I. rendű alperes perbenállása hiányában is fennállnak.

A továbbiakban a Fővárosi Ítéltábla a IV. rendű alperes fellebbezését megalapozatlannak találta, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelő bizonyítást követően, a rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok Pp. 206. §-a szerinti mérlegelésével, értékelésével a per eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta, és az arra alapított jogi következtetése is helytálló.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, így különösen a lízingszerződés rendkívüli felmondását követően a felek között folytatott levelezés, a lízingtárgyak kiadása érdekében tett felperesi intézkedések, a felperes lízingtárgyak kiadására irányuló ideiglenes intézkedés iránti kérelmének helyt adó végzés és az annak alapján folytatott végrehajtási eljárás iratai, továbbá a felperes által bekért, illetve a felperesi lízingtárgyakra benyújtott árajánlatok alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a lízingtárgyak értékesítése során a felperes terhére róható késedelem nem volt megállapítható, a lízingszerződés felmondását követően a lízingtárgyak felperes általi birtokbavétele és értékesítése az I. rendű alperes felróható magatartására visszavezethetően szenvedett késedelmet, egyebekben pedig a felperes megfelelően eljárva értékesítette a lízingtárgyakat, mulasztás e körben sem róható a terhére. A IV. rendű alperes ezzel ellentétes fellebbezési előadásait a Fővárosi Ítéltábla nem osztja.

Ugyancsak nem osztja a Fővárosi Ítéltábla a lízingtárgyak értékesítés időpontja szerinti forgalmi értékének felderíthetőségére, az e körben folytatott szakértői bizonyítás hiányosságaira, szabálytalanságára, a perben rendelkezésre álló szakértői vélemények értékelésére nézve a fellebbezésben előadott IV. rendű alperesi kifogásokat.

A III. és a IV. rendű alperesek védekezésére tekintettel a perbeli lízingtárgyak értékesítés időpontja szerint forgalmi értékének, mint a per eldöntése szempontjából jelentős, ugyanakkor különleges szakértelmet igénylő tény megállapítása érdekében az elsőfokú bíróság helytállóan, a Pp. 177. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően rendelt el szakértői bizonyítást, és ennek során a Pp. 177. § (6) bekezdésében, illetve 182. § (2) és (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően

került sor több szakértő kirendelésére, és a szakértői vélemények közötti eltérések, ellentmondások tisztázása érdekében a szakértők személyes meghallgatására.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló szakértői véleményeket, nyilatkozatokat értékelve, azok megállapításait összevetve helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a lízingtárgyak értékesítés időpontja szerinti forgalmi értékének meghatározásakor az eseti szakértő ... Kft. piaci viszonyokat, a perbeli teniszsátrak értékesítési lehetőségeit is vizsgáló, összehasonlító adatokkal alátámasztott szakértői véleményét fogadta el ítélezése alapjául. A Fővárosi Ítéltábla ebben a vonatkozásban teljes mértékben egyetért az elsőfokú bíróság ítéletének indoklásában foglaltakkal, figyelemmel arra is, hogy a rendelkezésre álló adatokból kétséget kizáróan megállapítható, hogy a kirendelt igazságügyi könyvszakértő a könyv szerinti értéket, míg az igazságügyi műszaki szakértő a könyv szerinti értékből kiindulva a műszaki értéket vette figyelembe a forgalmi érték meghatározása során anélkül, hogy az értékesítési lehetőségeket és így a forgalmi értéket nagymértékben befolyásoló, sajátos piaci viszonyokat vizsgálta, értékelte volna.

Nem sértette meg az eljárási szabályokat az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a IV. rendű alperes által a forgalmi érték megállapítása érdekében újabb eseti szakértő kirendelése, illetve tanú meghallgatása iránt előterjesztett bizonyítási indítványokat, azok elkésztésére tekintettel mellőzte.

A Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A Pp. 3. § (4) bekezdésének utolsó fordulata továbbá úgy rendelkezik, a bíróság a bizonyítás elrendelését mellőzni köteles, ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkésetten, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő, kivéve, ha a törvény eltérően rendelkezik.

Az idézett rendelkezésekből következően, amennyiben a fél a bizonyítási kötelezettségének önhibájából a bíróság felhívása ellenére határidőn belül nem tesz eleget, a mulasztás jogkövetkezményét a bíróság a bizonyítás mellőzésével köteles levonni.

A rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan az elsőfokú bíróság azt követően, hogy a 2009. november 11-i, majd a 2010. március 13-i tárgyaláson 30-30 napos határidővel felszólította a III. és IV. rendű alpereseket arra, hogy észrevételeiket, bizonyítási indítványaikat a szóban kiegészített igazságügyi műszaki szakértői és eseti szakértői véleményekkel összefüggésben is terjesszék elő, a IV. rendű alperes pedig 2010. szeptember 29-én bejelentette, hogy a bíróság felhívásában foglaltaknak azért nem tud eleget tenni, mert az ismeretlen helyen tartózkodó III. rendű alperessel nem tudja felvenni a kapcsolatot, a 2011. január 13-i tárgyaláson

az elsőfokú bíróság 15 napos határidővel - mellőzés terhe mellett - ismételten felszólította a jelenlévő felek, köztük a IV. rendű alperes jogi képviselőjét további nyilatkozataik, bizonyítékaik, bizonyítási indítványaik előterjesztésére. A felhívásban biztosított határidő 2011. január 28-án, pénteken lejárt, ugyanakkor a IV. rendű alperes 2011. február 1-jei keltezéssel csak 2011. február 3-án terjesztette elő az eseti szakértő kiegészített véleményével kapcsolatos részletes kifogásait, továbbá újabb eseti szakértő kirendelésére, illetve tanú meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát, amelyeket a 2011. március 10-i tárgyaláson fenntartott.

A IV. rendű alperes kétséget kizáróan megállapíthatóan a szakértők 2009. november 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően már ismerte a szakértői véleményeket és azok szóbeli kiegészítéseit, így ezen időponttól lehetősége volt arra, hogy azokat elemezze, értékelje, azokra vonatkozóan kialakítsa álláspontját. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság 2011. január 13-i, a mulasztás jogkövetkezményeire való figyelmeztetést is tartalmazó újabb felhívásában megjelölt 15 napos határidő elegendő volt arra, hogy a IV. rendű alperes a felhívásban foglaltaknak megfelelően előterjessze nyilatkozatait, bizonyítékait, bizonyítási indítványait, aminek azonban menthető ok nélkül nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság ezért a késve előterjesztett bizonyítási indítvány teljesítését a Pp. 3. § (4) bekezdése megfelelő alkalmazásával, az eljárási szabályok megsértése nélkül mellőzte.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének az V. rendű alperesre vonatkozó rendelkezését nem érintette, az ítélet I. rendű alperesre vonatkozó rendelkezését a Pp. 251. § (1) bekezdése alkalmazásával hatályon kívül helyezte, és az I. rendű alperes tekintetében a pert megszüntette, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A IV. rendű alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alkalmazásával az elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan, mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére, a IV. rendű alperes költségmentessége folytán le nem rótt jogorvoslati illeték viseléséről pedig a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § alapján rendelkezett.

Budapest, 2011. szeptember 20.

. Bánki Horváth Mária s. k.,
a tanács elnöke

. Felker László s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró

A kiadmány hitelélül